

● SAHİBİ :

TÜRKİYE İSLÂM
ENSTİTÜLERİ TALEBE
FEDERASYONU ADINA
GENEL BAŞKAN

Cahid BALTACI

● YAZI İŞLERİ
MÜDÜRÜ

İsmail L. ÇAKAN

BU SAYIDA

VEDA	İslâm MEDENİYETİ
İSLÂM VE BATI	M. EL-MAĞRİBİ
	Terc: Ömer CEBECİ
İSLÂMDA HELAL VE HA- RAM MANTIĞI	Celâl YENİÇERİ
ÜNLÜ CELVETİ ŞEYHLERİ	Hakkı Şinasi ÇORUH
CEVİZ KABUKLARI (Şiir)	Safvet ÇELEBİ
EBU'L - HASAN EL-MÜ- ZEYYİN	Dr. A. Subhi FURAT
İMAM-HATİB GENÇLİĞİ Şiir	Mustafa BAYBURTLU
İSLÂM HUKUKU VE ROMA HUKUKU	Av. Dr. Y. Ziya KAVAKÇI
İMAM - HATİB OKULLARI VE KÖY ENSTİTÜLERİ ...	Sabri AKDENİZ
HAYATA DÖNMELİYİZ ...	Ali Ulvi KURUCU
ZAFERİNİZ, İSLÂMİN ZA- FERİ OLACAKTIR	Fahreddin OLGUNER
YÜKSEK İSLÂM ENSTİTÜ- SÜ ROZETİ	Yük. Müh. Ö. KIRAZOĞLU
MEHMED ÂKİF'İN İNANÇ- LARI VE SECİYESİ	Mahir İZ
İSLÂM İŞİĞİNDE SİYASET	M. Said ÇEKMEGİL
MÜSLÜMANLARIN TIB'DA- KI YENİLİKLERİ	Hasan ÖZÖNDER
SÜLEYMANİYE (Şiir)	KIBRISLI
OSMANLI MİMARLIĞI	Cevad ÜLGER
SUALLERE CEVAPLAR ...	G. MERT - Y. V. YAVUZ
TİYATROMUZDA BUNA- LIM VE «ESKİ ÇAMLAR BARDAK OLDU	Hilmi KURTULUŞ
FİLM HİKÂYESİ YARIŞ- MASI	İslâm MEDENİYETİ
HZ. EBU BEKİR	LUT-KAN
HABERLER	Dr. Cahit ÖNEY
RUBÂİ	İslâm MEDENİYETİ

İDAREHANE

Türkiye İslâm Enstitüleri Talebe Federasyonu Genel Merkezi
Nuruosmaniye Caddesi No: 82/2
Tel. : 22 46 02

CAĞALOĞLU — İSTANBUL

Haberleşme ve Havalâ Adresi :
İSLÂM MEDENİYETİ, P.K. : 1315

SİRKECİ

TEMSİLCİLERİMİZ

Ankara: T.I.H.O.M.C.F. Genel Başkanı: Mehmet KARAMAN
Kayseri: T.I.E.T.F. İkinci Başkanı: İmdat N. NURSAÇAN
İzmir : T.I.E.T.F. Mah. İcr. Kom. Başk. : Orhan ÇETİN

TEKNİK KADRO

Sekreter : Erdoğan ATAK
Ressam : Gürbüz AZAK
Dizgi ve Baskı : F A T İ H M A T B A A S I — İSTANBUL
Yıl: 2 — Sayı: 17
Basıldığı tarih: 18/1/1969

ABONE

Yıllık : 12 sayı, 25 TL.
Altı Aylık : 6 sayı, 12,5 TL.
Öğrencilere: Yıllık 20 TL.
» 6 aylık 10 TL.
Yabancı memleketlere posta
ücreti ilâve edilir.

Bir sayısı: 250 Kuruş.

İLÂN TARİFESİ

Dış Kap.: 2 renk 2.500 TL.
Tek renk: 2.000 TL.
İç Kapak: 2 renk 1.500 TL.
Tek renk: 1.000 TL.
Renkli ilân sahifesi :
Tamamı : 1.200 TL.
1/2 : 750 TL.
1/4 : 400 TL.
1/8 : 250 TL.

Mecmuamızdaki yazılar me'haz gösterilmeden alınmaz.
Gönderilen yazılar basılsın basılmasın iade edilmez.

Zaferiniz, İslâm'ın zaferi olacaktır!

Yüksek İslâm Enstitülerinin kuruluş günü 19 Kasım 1968'de İstanbul Y. İslâm Enstitüsünde düzenlenen merasimde mezunlar adına yapılan bu mühim konuşmayı okuyucularımıza sunmaktan büyük memnuniyet duymaktayız.

İSLÂM MEDENİYETİ

Fahreddin Olguner
(İst. Yük. İslâm Enstitüsü
Felsefe Asistanı)

ün be-gün, an be-an değişen bir dünyada yaşıyoruz. Dağları yontan, denizleri kurutan, aya-me-rihe el atan, şems-ü kameri fethe çalışan bir dünya.

Zihnini gergef-gergef yırtarcasına geren insan-anoğlu, kimbilir yarın hangi oyuncaklarla arz-ı endam edecek; kimbilir! Belki de o, ikibin yılında teknik defilesine; hayat iksiri sunan ilaçları, süt akan muslukları, komprime otomatik gıdaları, insan yedek parçaları (kol, bacak, böbrek, beyin...) satan acenteleri, yumurta yumurtlayan, insan büyüten kuluçka makineleri ve daha neler, nelerle... gelecek...

Evet, dünya durmadan ilerliyor. İnsanlık kendi saadeti için her çareye başvurup her imkânı icada çalışıyor. Tabii ki, muvafak da oluyor. Oluyor, olmasına ama heyhat!. Ne yazık ki, bulduğu, umduğu değildir. Beklenen ve umulan insanî saadet, hayat pahasına elde edilen şey ise ilmin izinsiz ve haşarı çocuğu tekniktir. Netice ise, insanın, fevc fevc, milyonlarca, milyarlarca insanın elem-ü hüsrânı, ızdırıp ve buhranıdır.

Evet açıkça ifade edelim ki, 20. asrın teknik medeniyetini şahsında sembolleştiren, bu başarı ile de gururlanıp böbürlenen Avrupa, ilim ve teknik uğruna kaybettiği öz benliğinin hasret ve

elemi ile gıdalanmaktadır. Kim ne derse desin, psikolog ve sosyologlar nasıl isimlendirirlerse isimlendirsınler. İster iğtımâi, ister iktisadî desınler. Biz şuna kaniyiz ki; dünyanın çeşitli bölgelerinde, grev, işgal, boykot, isyan ve nümâyış olarak sokaklara dökülen, işçi veya öğrenci.. kalabalıklarının ardında ve arkasında akan mânâ, bir iç sıkıntısının, bir manevî buhranın şekil değişikliği ile çıkan tezahüründen başka bir şey değildir.

Dün, mânâsı için maddesini zincire vuran Avrupa, bugün, maddesi için mânâsını çarmıha germekle meşguldür. Fakat bu idam sehпасiyle düşünen kafalara gong vurmıştır. Bugün karmaşık dünyanın düşünen kafaları, öz benliğini bulmak için insanlığa kurtuluş çareleri, selâmet yolları aramaktadır. Biz söyleyelim:

İSLAM (رَبَّنَا آتِنَا فِي الدِّينَا...) âyeti ile ideolojisini çerçevesiyle, insana her iki saadeti de birden vaadeden İslâm kara cehiller, garazkâr allâmeler bir yana, doğunun saf müslümanları kadar, garbın samimî ilim ve tefekkür erbabı da bunu biliyor ve inanıyor.

Zuhuru ile İslâm, dünyaya neler vermiştir? Sizler bunu çok daha iyi bilirsiniz, üzerinde durmayacağız. Biz sadece, üzerinde yaşadığımız toprakların nasıl yeşerdiğine, Anadolu coğrafyasının nasıl vatanalştığına işaret edelim. Cihan-şumül bir imparatorluğun kuruluşunda, bu yapıya ilk harcı koyanları hatırlıyalım.

Evet 1071 Malazgirt Zaferi ile, Türkün bükülmez bileğine dayanamayan Anadolu kapıları ardına kadar açılmıştı. Fakat şunu unutmamalı ki; kılıçla alınan bir toprağın kılıçla vatanlaştırılması mümkün değildir. İşte Alparslanların zaferinden sonra bu toprak kütlelerini yoğuran, ona ruh ve manâ kazandıran; dikilen kayasına, akan suyuna, açan çiçeğine, öten bülbülüne Allah adını, Allah aşkını fısıldayan Ahmed Yesevi'lerin, Abdalların, Yunusların dudakları olmuştur. Gündüz ef'alde, gece ezkârda, el işte gönül hazret'te mânâ erleri, hak erenleri gerçek dervişler olmasaydı Anadolunun iskanlaşması ve İslamlaşması mümkün olmazdı. Hele asırların imparatorluğu kurulmazdı.

Hattâ son günlerde, anavatanın, son bir avuç toprağın tehlikeye düştüğü bir devrede bile düşmanın kirlî elini vatanın harim-i ismetinden uzaklaştıran, Şükrü Çelikalay'la müşahhaslaşmış bulunan bu ruh olmuştur. Fakat, bundan sonra medeniyet kaygusuyla bazı gafletlere düşülmüş, o ruh, o mânâ unutulmuş, sanki bu toprakları vatanlaştıran, o ruh ve mânâ değilmiş gibi din ve dinî duygu ikinci plâna itilmiş ve Avrupanın medeniyetine derken, az kalsın çirkefine yaklaşmıştır. Manâ ve ruh olmayınca da istenen tekniğe de ulaşlamamıştır. Bugün bazı imkânlarla rağmen teknikte Avrupa ile aramızdaki mesafe dün ne ise bu gün de odur.

Evet, mânâdan şekle gidilecek yerde, şekilden mânâyâ gidilmek istenmiştir. Hamdolsun ki, felâket hissedilmiş, o mânânın, dinî ruhun lüzumu kavranmış ve ona yönelinmiştir.

Gençler! Sizler işte o ruhun, yeniden hissedilen bu zaruretin ve o mânânın tezahürü olarak burada bulunuyorsunuz. Fakat dikkat edin, sizin zaferiniz, İslâmın zaferi olacaktır. Uyanık olun, bu, İslâm'ın son imtihanı olabilir. Bunun mes'ulu sizler olacaksınız. Dünyaya saadet ufuklarını siz açacak, insanlığa siz örnek olacaksınız. Unutmayın, kendinizi iyi tanıyın, kıymetinizi iyi tartın!.. Bütün dünyada beklenen ve özlenen insanlarsınız!...

Geçmişin günahlarını sayıp dökmekte mânâ yok. Ama kabul ve itiraf edelim ki, yakın geçmişin sallantı ve bunaltılarında -dinin değil asla- din adamının kusur ve kabahati büyüktür. Yıldırımları hizaya getiren Emir Buharîlerin bulunduğu devrelerde bu çeşit sallantı ve bunaltılar olmamıştır. Öyleyse mesuliyetiniz büyüktür!...

İlk prensibiniz, İLİM olmalıdır. Bilmeden yapılmaz, görmeden gösterilmez. Mukaddes kitabımızda, şanlı tarihimizde size ve bütün dünyaya ışık tutacak temeller mevcuttur. Ama onu göreceğ ve göstereceğ Gazalî'ler olunuz. Gazalî dedim, evet onu çok okuyun, tekrar tekrar okuyun. Sizin için en büyük örneklerden birisidir O!.. Çünkü O, taklîdî olan ilmi değil, taklîdî olan imanı bile kabul etmez. O, bir fik-

rin menfi oluğunu ilân etmek için onu çok iyi bilmek gerekir» der. İşte önce «Makasid» sonra da «Tehafüt» ü bunun için yazmıştır. Siz de öyle olun. Mevlâna gibi bir ayağınız Şeriatta, diğer ayağınızla yetmiş iki milleti dolaşın, Hintten Çin'e, Japon'dan İngiliz'e kadar bütün milletleri ve bilgileri öğrenin. Sonra da onlara onun mukabillerini, en iyisini, en üstününü Kur'andan ve İslâm'dan veriniz.

1 — Öyleyse vaktinizin kıymetini bilin. İnsanın, benim diyebileceği iki şeyi vardır. Vakti ve kalbi. Vaktini mâlâyânî ile geçirip kalbinizi gıllu-gış ile doldurmayınız. Öğrenip Öğretiniz. Bir kitaptaki yorgunluğumuzu, ikinci kitabın havası içinde giderin. Unutmayın en bol vaktiniz bu sıralardadır.

2 — Bilginizi elbet tatbikata koyacaksınız. Halka vereceksiniz. (İster öğretmen ister vaiz olun.) Vazife ve mes'uliyetiniz ne olursa olsun şerefi mevkiinizden beklemeyin, siz mevkiinizi şereflendiriniz.

3 — Bahar gelmeden çiçek açmaz. Mevsimini bekleyiniz.

4 — Parça, bütünü habercisidir. Parçalar giderse bütün kaybolur. Küçümsemeyin, bütünü getiremiyorsanız parçalarını koruyunuz. Sizden sonrakiler tamamla-sın.

5 — Hürmet edilmek istiyorsanız, hürmet ediniz. Yetmiş iki millete bir göz ile bakınız.

6 — Kaideleri çiğnemeyin, kaidelerinize riayet edilmez.

7 — Kızmayın, bedbahtlara acıyın. Siz [وما ارسلناك الا رحمة للعالمين] muhatabının varislerisiniz.

8 — İsteğiniz, şahsınız için olmasın. (الله ، في الله) olsun. Nice, şehvet, şöhrat ve arzularına âyet ve hadisten delil getirmeye çalışanlar görülmüştür.

9 — Asmayı gerekiyorsa, budayınız. Ama zararsız yerinden ve daha gür fişkırması için...

10 — Prensiplerinizi yaşayınız. Kendinize;

واعظان کم جلوہ پر محراب ومیبری کنند
چون مخلوت می روند آن حال دیکرمی کنند

«Vaizler, minber ve mikrablarda halka cilve yapar, caka satarlar. Ama tenhada kendileriyle başbaşa kaldı mı öğütlerinin dışında neler, neler... yaparlar» dedirtmeyiniz.

Ne yazık ki, tesiri, talâkat-ı lisanda arıyoruz. Bence muvaffakiyetsizliğimizin tek sebebi budur. Muvaffakiyet, prensiplerin bizatihi yaşanmasındadır. Sizin kendi tarihinizde, prensiplerini bizatihi yaşayan örneklerin adedi pek çoktur. Ben size dışarıdan bir misal hatırlatayım. Hindistanın kılıçsız mücahidi Gandhi; Hindistan halkının karşısına ne melon şapkası ne beyaz eldivenleri ne de üstün bir hitabet gücü ile çıkmıştır. O, küçük evinin, basık tavanı altına yerleştirdiği tezgâhında, hint pamuğundan hint kumaşını bizatihi elleriyle dokuyup sırtına geçirmiş ve sonra çıkarak Hint Halkına; «işte hintlinin iktisadî politikası...» demişti. Neticeyi biliyorsunuz.

Bugün İmam-Hatib Okulu mensubu 40 bin talebe vardır. 15 sene sonra, Türkiye'nin dört bucağında İslâmı her şeyi ile yaşayan kırk bin Müslüman aile var mısınız tekeffüle?... İşte size müreffeh Türkiye ve mes'ud dünya!...